

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 843. An & quibus de jure permissus hic transitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

monasterio; uti nec ea, quæ acquirunt opere & industria (etsi desuper nullus sit textus) hac ratione suadet, nimirum, quod beneficiarius talis beneficium eo tempore, quo beneficium retinet, adstrictus sit Ecclesie deservire, & si quod ad proprietatem monasterio maneat subiectus, unde sicut servus donatus alteri ad eius usum & servitium pro aliquo tempore ei cedunt, quæ industria acquirunt, etsi, quæ donatione aut successione acquirunt, cedant domino, ita etiam loquendum de tali beneficiario, ita inquam docent Suar. tom. 4. de relig. tr. 8. l. 3. c. 19. a. n. 7. & 22. Sanch. &c. apud Castrop. l. c. n. 15. qui etsi hanc doctrinam, utpote communiorem in consulendo & iudicando tenendam esse dicat, addit tamen n. 16. non improbabiler dici, quod, si beneficium sit subiectum religioni, siue non, quomocumque acquisita à religioso cedere Ecclesie, eò quod durante beneficio, etiam manuali, exemptus sit à religionis regimine & obedientia, sicut habens beneficium non subiectum religioni, sed solum ei subiectus quod ad beneficii conservationem, ex qua non inferatur acquisita ab eo successione, donatione &c. debere cedere religioni; quod si verum esse, non possent eorum administrationem habere, nisi pro voluntate prælati, cuius contrarium habeat communis, pro qua doctrina citat Abb. inc. fin. h. t. n. 3. Nav. l. 3. conf. h. t. n. 70.

Rodriq. qq. regul. 2. q. 97. a. 7. Sa. v. relig. n. 64. Cæterum posse Episcopum vel beneficiarium regularem ad alium Episcopatum vel beneficium translatum, aut ad monasterium redeuntem secum transferre, quæ in priori beneficio acquisivit, tanquam verius sustinet Castrop. l. c. n. 19. eò quod Episcopatum vel beneficium retinens poterat sumptus, qui ejus sustentationi supererant, in usus pios impendere, adeoque non obligabatur eos in suæ Ecclesie utilitatem insumere, nisi forte ea egeret, ac consequenter poterat eos monasterio suo alterive Ecclesie, ad quam transfertur, non secus, ac pauperibus alterive operi pio applicare, ac ita translatus ad aliam Ecclesiam, utpote cuius jam sunt ista bona uti & frui potest illis bonis, verum de his plura cap. seq. pro quo citat Suar. ubi ante. n. 20. 21. quamvis illa altari seu Ecclesie, cui deservit, post mortem illius restituenda sint, si in vita ab eo distributa non sint, de quo intelligendum videtur c. statum. 18. q. 1. ubi dicitur, Episcopum regularem, quod acquisivit, restituere debere altari, ad quod sanctificatus & intulatus fuit. Qualiter verò acquisita à religiosis fugitivis vel ejectis, aut aliis illicito modo cedant monasterio, vel cameræ apostolicæ juxta constitutiones Pii IV. & Gregor. XIII. vide apud Castrop. l. c. num. 20. & dicetur paulò post.

CAPUT IV.

De transitu religiosi ab una religione ad aliam.

Quest. 843. An & quibus de jure permissus hic transitus?

R Esp. Primo: tamen si hodieum pleræque religiones privilegia habeant, vi quorum eorum professi ad aliam religionem transire non possunt, de quibus donat. tom. 1. tr. 5. q. 4. §. sitque variarum religionum statutis aditus ille occlusus alterius ordinis religiosi, ut videre est apud Reiffenst. h. t. n. 260. ita etiam, ut si vel brevissimo tempore habitum alterius ordinis gestaverint, non admittantur; sed neque regulariter loquendo transire & transeuntes recipere laudabile aut utile sit sine gravi causa, ut cum D. Thom. 2. 2. q. 189. a. 8. & communi Sanch. l. 6. moral. c. 7. n. 1. Rodriq. qq. regul. to. 3. q. 52. a. 1. hac super re longum sermonem D. Bernardi de præcep. & obed. inducens Pirh. h. t. n. 185. constatque experientia, raro in melius proficere istiusmodi transeuntes contra illud Apostoli 1. ad Corinth. 7. quævis in vocatione, quæ vocatus est permaneat. quin & licet de jure c. Joannes h. t. distinctè & indistinctè prohibeatur monacho aliique religioso ex monasterio, in quo professionem edidit, se temerè (id est, ex levitate vel inordinata animi passione, vel non petita, aut non obtenta licentia) transferat ad aliud monasterium ejusdem vel diversi ordinis laxioris vel strictioris, priori monasterio suo, adhibita coercitione competente reddendus, aut etiam ab eodem repetendus & vindicandus, paulò latius accipiendo nomen vindicationis, utpote quod aliàs non nisi domino respectu servi sui competit juxta L. in rem. ff. de rei vindic. quia per talem transitum violatur jus acquisitum priori religioni ut Suar. to. 4. de relig. l. 3. c. 9. n. 1. violaturque per talem transitum votum substantiale religionis, nimirum obedientie erga priorem, prælatum, dum monachus etiam stabilitatem loci promittit Arg. c. sicut, de jurejurando & c. statum. caus. 19. q. 33. quæ rationes univales sunt, probantque,

quod neque ad religionem laxiorem aut strictiorem transire liceat loquendo regulariter. Pirh. l. c.

2. Resp. Secundò: nihilominus de jure communi seu absolute loquendo, seclusa speciali prohibitione, dum pontifex etiam religioni laxiori privilegium concedere potest, ne ejus religiosi ad religionem strictiorem transire possint, tum ob conservationem illius religionis, tum ob vitandam inquietudinem religiosorum & pacem eorum conservandam, ut Castrop. loc. infra cit. religiosi omnibus licitum est de una religione ad aliam transire, servatis conditionibus ad hoc à jure requisitis, ut constat ex c. licet. h. t. ubi non tantum de monachis, sed & de Canonicis regularibus, Hospitalariis, Templariis. & c. 7. eod. & can. 3. caus. 19. q. 3. qui textus, etsi expressam mentionem non faciant de monialibus, comprehenduntur tamen & illa ob paritatem rationum ibi allatarum, dum etiam id expresse de iis dicitur can. 1. caus. 20. q. 4. & quæ in jure statuta de monachis, eadem in monialibus locum habeant nisi nominatim excipiantur. Abb. inc. ult. de stat. monach. n. 7. Sanch. l. c. n. 6. Suar. Castrop. LL. cit. ad fin. hujus quasi. Pirh. h. t. n. 158. Sed neque hic transitus iis olim concessus per Concilium Tributense, revocatus per Trid. & Pium V. clausuram iis distinctè præcipientes; cum per eam clausuram interdictus specialiter solum egressus è monasterio vagationi periculose obnoxius & regulari observantia propriaque perfectioni valde contrarius, unde etià ad illum egressum seu transitum monialium non requiri eam licentiam de qua tr. c. unic. de stat. regul. in 6. & in Trid. Sess. 25. de regl. c. 5. cum ibi sermo de simplici egressu ex clausura, censet Castrop. tr. 16. d. 4. p. 26. §. 2. n. 4. sic etiam in specie tota religiosorum communitas seu conventus transire potest ad ordinem alium, ejus habitum & regulam assumendo. Arg. c. 3. §. ceterum. de stat. monach. Abb. ibid. n. 2. Rodriq. to. 3. qq. regul. q. 52. a. 6. Pirh. l. c. idque etiam liberè sine licentia Episcopi, ut Sanch. l. c. n. 7. contra Abb. apud Pirh. dum verò Tapia in antb. ingressi.

ingressi c. de ff. Eccles. n. 39. Donat. 10. 1. prax. regular. p. 2. 17. 5. q. 30. à n. 1. & alii asserunt, opus in hoc casu esse speciali licentia Papæ ob textum c. su. de relig. domib. in 6. ubi dicitur: nullus ordo ad alium vel conventus ad alium se ac loca sua totaliter transferat, sedis ejus (Apostolicæ) super hac permissione specialiter non obtenta &c. id accipiendum, pro ut ex ipso textu patet, pro casu, quo fit totalis translatio ordinis vel monasterii seu conventus, nimirum personarum omnium unâ cum loco, talis enim transitus, cum importet ordinis approbati extinctionem, utique sedis Apostolicæ auctoritatem non secus quam ordinis approbatio, requirit. ubi verò persona duntaxat loco pristinae seu desertæ religionis relicto ad religionem aliam transeunt, sufficit licentia petita, licet non obtenta à Prælo inferiore; cum *cir. c. licet* ita transeundi licentia religiosis indistincta concedatur, & omnibus simul nupiam negetur. Wiestn. b. 2. n. 130. citatis pro hoc Sanch. & Rodriq. ubi ante Bonac. de clausu. relig. q. 2. p. 9. §. 2. n. 5. Item prælati ipsi & superiores regulares, siue sint exempti ab Episcopo aliove ejusdem ordinis superiore, transire possunt ad ordinem alium Pirh. b. t. n. 168. modo ab exemptis Papæ licentia petita & expresse non denegata ut Wiestn. LL. cit. Sylv. Religio 4. q. 3. Sanch. l. c. 6. 7. n. 8. Donat. l. c. n. 32. Secus est de Episcopo regulari, relicto Episcopatu transituro ad alium ordinem, quam ex quo assumptus, hic enim eget expressâ Papæ licentia ad solvendum vinculum, quo Ecclesiæ suæ obstringitur. Barbos. in *cir. c. licet*. n. 8. Verum de hac licentia ad dictum transitum etiam superiori necessaria paulo post pluribus. Ac denique transire ad alium Ordinem licitum quoque est religiosis conversis siue laicis, quin & oblati, qui se suaque obtulerunt habitu non mutato, eò quòd in illa oblatione tacite includitur ista conditio: nisi ad perfectiorem statum me transferre voluero, Sanch. n. 9. Pirh. l. c. in fine Suar. To. 4. de relig. tr. 8. L. 3. c. 10. n. 1. Castrop. tr. 16. d. 6. p. 26. §. 2. n. 5. contra Abb. ne alias hæcorum oblatio, quæ fit in Dei obsequium & animæ salutem, esset Irrationabilis impediendo majus Dei obsequium majoremque eorum profectum spiritualem.

Quest. 844. An & qualiter necesse sit fieri ad Ordinem perfectiorem & strictiorem, & unde ordines dicantur tales?

1. Resp. Primò: in his omnibus transeuntibus, ut fiat transitus licitè, requiritur ante omnia, regulariter loquendo, ut fiat ad religionem perfectiorem & strictiorem. Arg. c. licet &c. sane h. t. juncto *can. 1. caus. 20. q. 4.* Abb. in *c. licet*. Fagn. ibid. n. 30. & seq. Anchor. in *c. sanè*. n. 6. Sanch. L. 6. mor. c. 17. n. 20. Roderiq. l. c. tom. 3. q. 52. a. 4. Donat. l. c. q. 36. Pirh. b. t. n. 159. cum communi. Dixi regulariter loquendo: nam etsi jure communi transitus à strictiore ad laxiorem religionem permissus non sit, infirmitatis tamen, debilitatis, necessitatis parentum, cui in strictiore religione occurrere non potest, aliave justa de causa concedi potest, non tantum à Papa, & à generalibus & similibus Prælati ordinum exemptorum; quin & ordinum non exemptorum accedente consensu Episcopi Diæcesani. Sanch. l. c. n. 49. & 65. Wiestn. h. t. n. 119. cum communi. Et sic in societate Jesu Præpositus Generalis religionis suis etiam professis hodieum concedere potest licentiam transeundi ad quemcunque alium medicantium, vel non medicantium ordinem ex speciali & aliis religionibus per viam solius communicationis non concessio privilegio, inducto à Gregor. XIII. *confutum, cum alias*. de anno 1582. dum alias ad ali-

um quam Carthusiensium ordinem, & ad hunc semel duntaxat sine præpositi Generalis licentia transire & transeuntem admittere sub pœna excommunicationis Papæ reservatæ nemini liceret per constitutiones Pauli III. quæ incipit: *Licet debitum*. edita anno 1549. 15. Calend. Novemb. & Pii V. incipientem: *aguum reputamus*. de anno 1565. ib. Calend. Feb. de quibus late agentem vide Castrop. l. c. §. 6. per totum.

2. Resp. Secundò: in eo, quis ordo sit strictior, & num, qui est perfectior, hoc ipso sit strictior, & contra, non ita conveniunt AA. in quo illud certum videtur primò, strictiorem religionem non præcisè dicendam ex prima sui institutione, sed & ex constitutionibus seu ordinationibus cum tempore ei adjectis, & vel maximè ex præsentem earum observantia; eò quòd, cum transitus hic fieri debeat in ordine ad ducendam vitam arctiorem, qui finis non obinetur, transeundo ad religionem secundum primævam sui institutionem strictam quidem, sed quæ cum tempore præsentem ejus observantiâ relaxatà evasit dissoluta. ita Abb. in *cir. c. sanè*. n. 4. Azor. p. 1. L. 12. c. 14. q. 8. Wiestn. n. 118. Pirh. b. t. n. 159. Item quòd, dum dubitatur de moderna strictiore observantia, de hoc djudicare pertinet ad superiorem *cir. c. licet*. non tamen eum, cui transire cupiens immediate subjectus est; cum is, ortâ controversiâ inter ipsum & subditum suum, nequeat esse judex in propria causa contra *L. unic. c. nequis* in *prob. caus.* sed ad eum, ad quem subditus transire volens, si injuste gravaretur, appellare posset Sylv. v. religio 4. q. 1. Sanch. l. c. n. 15. Barbos. in *c. licet*. n. 24. Wiestn. l. c. De cætero in ordine ad hunc transitum religionem re ipsa censi strictiorem, non quæ perfectior, sed quæ durior, asperior, arctior, ipsique sensualitati magis contraria, ob frequens jejuniū, nuditatem, asperitatem habitus, vigiliis, silentium, solitudinem, afflictiones & mortificationes corporales, videtur habere communi, quam festantur Abb. in *c. sanè*. h. t. n. 10. Anchor. ib. Roderiq. l. c. n. 4. Sanch. *cir. c. 7. n. 2. 1.* Less. l. 2. c. 41. n. 100. Azor. p. 1. L. 12. c. 15. q. 2. Laym. L. 4. tr. 5. c. 6. n. 10. quos citat & sequitur Pirh. n. 159. & quibus adheret Reiffent. h. t. n. 163. contra d. Tho. 2. 2. q. 189. a. 6. Sylv. mirand. & alios apud eum. & sic rectè statuti ait Pirh. ad lites vitandas; cum, quæ religio sit austerior & strictior, magis pateat, quam quæ ad perfectiorem finem per media magis proportionata tendit. His non obstante, quòd quæ rigidior, ea, non semper sit absolute perfectior, majore perfectione desumpta a fine perfectiore, ad quem religio ordinatur & proportione mediorum, quib⁹ ad illum finem obtinendum utitur, ut supponunt Sanch. l. c. n. 21. Less. Laym. *ll. cit.* apud Castrop. tr. 16. d. 4. p. 26 §. 1. n. 1. qui tamen ipse n. 2. citatis pro hoc Paludan. in 4. dist. 39. q. 2. n. 17. & Suar. tom. de relig. tr. 8. L. 3. c. 9. n. 12. verius censet religionem perfectiorem eo ipso absolute strictiorem, duriorum ac severiorem esse; eò quòd, quò perfectior est, perfectiores actus virtutis exerceat; actus autem virtutis quò perfectior, eò sit difficilior; cum virtus versetur circa difficile. Ad hæc religio perfectior vota tria substantialia, in quib⁹ essentia religionis consistit, strictius & perfectius observare debeat rigore & severitate religionis in hac observantia consistente, unde etiam *cir. c. licet*. b. t. concedens hunc transitum à laxiore ad strictiorem religionem utatur indifferenter nominib⁹ strictioris & sanctioris, quib⁹ tamen non obstantib⁹, addit religionem minus perfectam & strictam esse posse strictiore in quò ad corporis afflictiones religionem perfectiore, juxta q uæjam

3. Resp,